

Mit követelnek az új „Utasítások” a német tornatanártól. (Walter Kolibius, Moers.) Az 1937. okt. 1-én kiadott „Utasítások” kiemelték a testgyakorlást eddigi hamupipőke voltából. Ezzel azonban nagy követeléseket támasztanak a tornatanárral szemben. A testnevelő tanárnak először is szakítania kell a tornának azzal a fájával, mely a régi iskolában mint mellékszak valahol a rajz, zene és szépírás között foglalt helyet. Ma a torna kiváló helyet nyert. A Führer erről a „Mein Kampf”-ban így ír: „Az összes nevelői munka elsősorban nem a pusztán tudás bevágatására irányuljon, hanem makkegészséges testek felnevelését célozza. A szellemi kiképzés másodsorban következik. A népi állam szempontjából értékeesebb a testileg egészséges, szilárd jellemű és erős akaratú ember, habár nincs is tudományos képzettsége, mint egy bár szellemes, de gyöngye testű és jellemű ember.” A helyesen vezetett testgyakorlás nemcsak a testet acélozza meg, hanem hatással van a lélekre és a jellemre is. A gyerekekre a legjobban a nevelő példája, az ő személye hat. A testnevelő tanár különösen kell hogy példakép legyen magatartásban, fellépésben és teljesítményben. Elméleti tudás és gyakorlati képesség elválaszthatatlan a jó tornaoktatásban. Amíg más területen a nevelő mindig megtartja óriási fölényét a tanítvánnyal szemben, addig a tornatanárnak nehéz a helyzete, mert tanítványai nemcsak utolérhetik, hanem túl is szárnyalhatják. Ezért folytonos munkával a felszínen kell hogy tartsa magát még idősebb korában is. Saját tapasztalatai alapján, s a tanulók testi és szellemi növekedésének ismerete alapján mindig tudnia kell a követelmény mértékét. A tornatanárnak döntő szava kell hogy legyen a tanuló akaratát és jellembeli megítélésénél, mert hiszen ő előtte, a tornaóra örömteljes, szabadabb légkörében nyilatkozik meg a gyermek a maga igazi valójában. Itt mutatja meg gondolatait, érzéseit, hajlamait, szenvedélyeit stb. Ezért áll az ifjúsághoz legközelebb a tornatanár, s az ő tanácsadása és segítőkése mint legfőbb kötelessége súlyosan latbaesik.

Jahn a következő pontokban foglalta össze a tornatanár kötelességeit:

1. Ne adjon az ifjúságnak rossz példát. 2. A tornaóra alatt tartózkodjék olyan élvezetektől, melyektől az ifjúságot eltiltjuk pl. dohányzás. 3. Legyen közvetlen, ne adjon az előkelőt. 4. Legyen pontosan a tornatéren. 5. Tartsa be a törvényt önmaga a legszigorúbban. 6. Tornászék serényen, feltűnés nélkül. 7. A tanulók társalgását irányítsa, s tartsa vidám és tanulságos keretek közt. 8. Ne legyen feszes, hanem komoly, de barátságos. 9. Mutasson lelkes magatartást, aki nem hiúságból, hanem ügybuzgóságból dolgozik. 10. Bánjon tanulóival úgy, hogy azok őt férfiként tiszteljék és szeressék. 11. A rejtett jótulajdonságokat hozza napvilágra, s fejlessze azokat. 12. A tornászó ifjúság között működjék mint idősebb barát és rendező. Ennél találóbbr követeléseket még senki sem állított össze tornatanár részére. Szívelelje meg mindenki, mert hiszen a tornatanár feladata az ifjúságból egész embert alakítani. —

Iskolatáborba vonulunk. (Max Zummach, Kambz.) Iskolánk 350 fiú- és leánytanulóval sátorba vonult Rieth mellé. Ez erdős terület igen szegény lakossággal. A tábor kettéoszlott, külön a fiúk, külön a lányok. A

tábor a stettini haff egy igen festői pontján épült. A napirend¹ a következő volt: Hét órakor ébresztő, 7—8-ig reggeli torna, mosakodás, öltözködés, tisztálkodás, takarítás. 8—8.20 riadó és zászlófelhúzás, 8.20—9. reggeli, 9—12.30 csoportmunka, vándorlás, megtekintések. 12.30—15 ebéd, pihenés. 15—18. csoportmunka, vándorlás. 18—19. ének, sport, tábori játék, fürdés, szabadidő. 19—19.45 vacsora. 19.45—20. takarodó, a zászló bevonása, 20—21 tábortűz, 21 óra éjjeli lenyugvás.

II. Az iskolatáborunk munkatábor volt. A feladat volt ezt a kerületet tájbeli, történelmi, népi, gazdasági és politikai tekintetben feldolgozni, mégpedig Pomerániához és a birodalomhoz való viszonyában. Ezen felül át kellett élnünk a kapcsolatot vér- és föld, ember és táj, nép és természet között. Ez a nagyon szegény lakosságú kerület külön alkalmas volt ezeknek megfigyelésére. A jelenlevő 4 fiú- és 4 leányosztály mindegyikének megvolt a maga külön feladata. 1. A természet és a kultúrált táj. A talaj és a növényzet, állatvilág és ember életlehetősége. 2. Állat- és növényvilág, halászat. Megfigyelések: a halászat jelentősége a birodalom szempontjából, az élőlények függése a helytől, életközösségek az állat- és növényvilágban. 3. Mező- és erdőgazdaság. Az ember küzdelme a sovány termőfölddel; fahasznosítás, kivitel, feldolgozás, gyanta, erdei növények és állatok hasznosítása. 4. A kerület ipara: téglagyárak, vasművek, fűrésztelek stb. mutatják a függést a helytől, az életmódot, népgazdasági és politikai megfigyelések. 5. A kerület történelme: 1. a szlávssággal való harc. 2. Nagy Frigyes építő munkája: (Párhuzam a Führer alkotásaival.) 6. A nemzeti szocializmus harca a kerületben, mely itt különösen nehéz volt. 7. Népmozgalmak a családok történetének tükrében. 8. Néprajzi tanulmányok. A népi szellem megnyilatkozása.

Mindezek a munkák az emberekkel és dolgokkal való közvetlen érintkezésben készültek el. Minden gyermeknek volt egy munkafüzete, melyben minden megfigyelést bejegyzett. A pontos feldolgozás a tábor befejezése után történt osztálymunkával. Végül az összes csoportok beszámoltak munkájukról.

Ehhez a táborozáshoz még a következő megjegyzések fűződtek: 1. Az iskola és a Hitlerjugend ezáltal közelednek egymáshoz. 2. A tábor kemény katonai fegyelem alatt állt. 3. A gyermeket testileg, lelkileg és személyileg képezték. 4. A tábor tartalmi munkáját még a táborozás előtt gondosan elő kellett készíteni. A tábori munka minden tekintetben alkalmat ad a gyermekek iskoláztatására, mégpedig dolgozatok, leírások, szabad elbeszélések, művészi alkotások, rajzok, statisztikai táblázatok készítése és számítások által. Anyagot oktatási célokra bőven kaptunk a földrajz, történelem, német, természetrajz és számtan köréből. Nagy előnye ennek a fajta munkának az, hogy a gyermekek nem azért dolgoztak, hogy tanuljanak, hanem hogy alkossanak, a teljesítmény itt a munka fölött áll. 5. Tábort nem tud mindenki csinálni, csak tábori emberek képesek erre. Tehát a vezető tanítónak v. tanítónőnek ugyanazon törvények alatt kell élnie, a gyermekekkel együtt a sátorban aludnia, ugyanolyan ételmet élvezni, s táborszerűen öltözködni. A tábor olyan, amilyenek a vezetői. A közös táborban az emberek a maguk valóságában állnak egymással szemközt. A tanulók kritikus szemmel nézik úgy teszel-e, mint ahogy azt odahaza hirdetted. Jaj neked, ha szavaid és

tetteid nincsenek összhangban. Aki tábort akar vezetni, annak táborszerű életmóddal példát kell mutatnia: nappal és éjjel szolgálatra készen kell lennie, keményen, határozottan, katonásan. A beszéd világos és egyszerű legyen, ne zúgolódj, légy mindig vidám. Légy ember a német katona magatartásával és a német paraszt, vadász és halász frissességével. —

Friedrich Ludwig Jahn a testnevelésről. (Willi Drösser, Wittenberge.)

1. Harcias magatartásra való nevelés. A testgyakorlásnak igen lényeges tartozéka a tornajáték. Tornatér el sem képzelhető játszótér nélkül. Különösen a harcijátékok azok, melyek az egyéniséget, a közösségi összetartást kifejlesztik. A harc a legnagyobb teljesítményeket követeli az egyéntől, ezért csak erőteljes testű ember vehet benne részt, károsodás nélkül. A Jahn-féle tornajátékok eleme a harc volt, s kitűnő előkészítést képeztek az élet számára. Jahn célja a „tett embere” volt, s ez a célja a mai nevelésnek is. A mai játékok a futball, kézilabda stb. igen alkalmasak az ifjúság küzdő szellemének felkeltésére; de nem kevésbé alkalmas a harcias magatartás kifejlesztésére a birkózás és az ökölvívás sem, különösen az utóbbi az, mely támadási szellemet, s villámgyors elhatározást követel, egyben megacélozza a testet, s képessé teszi a testet a fájdalom bátor elviselésére. A mai nemzedék is a tett embere akar lenni, ezért aktuális a jelszó „vissza Jahnhoz”. —

2. Jahn természetes tornája. Tornáját a természetesség jellemezte. Kiinduló pontja az erdőn-mezőn való hancúrozás volt. Gyakorlatainak elemei életformák voltak mint pl. járás, ugrás, dobás, függeszkedés, mászás, támaszkodás, vagyis csupa olyan tevékenység, mely az életben gyakori. Ezek gyakorlása természetes környezetben menjen végbe, tehát nemcsak sík földön, hanem meredek lejtőkön, hepe-hupás talajon is. Ma sem tehetünk bölcsébbet, mint ha követjük tanácsait, s ápoljuk az erdőn-mezőn való szabad mozgást.

3. A leányok testnevelése. Jahn felfogását a nőről ez a három szó tükrözi: háziasszony, hitves, anya. A nőnek is kell a testgyakorlás, de ez legyen mérsékelt és nőies. Itt is először egészséges és erős testet kell nevelni, hogy ezen az alapon egészséges lelki és szellemi élet kivirágozhassék. A női nevelés célja a jövőendő anyát veszi tekintetbe, ehhez igazodik a testgyakorlás is. A leány tornája ne csak vidám játékból álljon, hanem komoly munkából is. Ne kerülje ki a megerőltetést, tehát korlátok közt neki sem árt az egészséges küzdelem. Igazi területe azonban a népies tánc, ritmikus torna és a vándorlás. Utóbbi különösen kedélyképző. A torna célja olyan leányok nevelése, akiknek teste erőteljes, lelkük tiszta, szellemük magasröptű, mert a nő legyen büszke, de barátságos, hű és bensőséges, férjét szeresse, s gyermekeinek éljen.

Jármai Vilmos.